

Iona - Comentarii W. McDonald

A. Chemarea misionară a lui Iona

Dumnezeu l-a trimis pe Iona să predice în cetatea Ninive, capitala principalului dușman al Israelului: Asiria. Privind lucrurile omenește, e de înțeles atitudinea de groază ce l-a cuprins pe profet la ideea de a se duce acolo (vezi Fondul și Tema de mai sus).

Iona s-a imbarcat pe o corabie cu direcția Tarsiș (localitate situată probabil pe coasta de sud a Spaniei). H. C. Woodring comentează pe marginea răzvrătirii profetului și a refuzului său de a-și duce la îndeplinire misiunea: Dumnezeu a dorit ca el să se ducă la Ninive, oraș situat la 800 km nord-est de Palestina. În loc să se ducă spre est, Iona a mers 3.200 km spre vest. Dumnezeu a dorit ca Iona să efectueze o călătorie pe uscat, traversând regiunea cunoscută sub denumirea de Semiluna Fertilă. În schimb, Iona a pornit în indezirabilul său voiaj pe mare (se știe că evreii detestau marea). Dumnezeu l-a trimis la cea mai mare metropolă din vremea aceea. În schimb Iona a pornit-o spre un minuscul punct comercial situat la periferia lumii civilizate. Domnul a dorit să meargă împreună cu profetul Său. În schimb Iona a încercat să fugă de prezența și puterea lui Dumnezeu.

C. Furtuna pe mare

Domnul a trimis (textual: a azvârlit) un vânt mare... și o furtună puternică ce a periclitat corabia și pe cei aflați la bordul ei. Marinarii păgâni, probabili fenicieni, au tras la sorți ca să vadă cine era răspunzător de acest necaz ce venise peste ei. A reieșit că evreul Iona era vinovatul - el, care fugea de prezența Domnului.

D. Iona aruncat în mare și înghițit de un pește mare (1:11-17)

Întrebarea: „Ce să-ți facem ca marea să se liniștească pentru noi” demonstrează atitudinea pe care o are de obicei omul, de a-și salva pielea cu orice preț. Dar așa păgâni cum erau marinarii, au dat dovadă de multă echitate sau „fair play,” refuzând să se atingă de el și vâslind din greu să ajungă la mal. Dar în cele din urmă ei au fost nevoiți să recurgă la această măsură de ultimă instanță, respectiv să-l arunce în apă, deoarece furtuna era tot mai vijelioasă.

Un pește mare, pregătit de Domnul l-a înghițit pe Iona și l-a ținut prizonier trei zile și trei nopți. (Miracolul nu a constat în faptul că un pește a putut înghiți un om, ci că omul nu a fost digerat.)

A. Rugăciunea lui Iona

Rugăciunea lui Iona către Dumnezeu din stomacul peștelui celebrează izbăvirea sa de la înec, nu salvarea sa din stomacul peștelui. Scăparea a venit după ce profetul s-a rugat. Rugăciunea sa este remarcabilă în sensul că încorporează fragmente din cartea Psalmilor. J. Sidlow Baxter analizează rugăciunea după cum urmează:

Nu găsim nici o petiție în rugăciunea lui Iona, ci numai mulțumiri (versetele 2-6), căință (versetele 7, 8) și rededicare a vieții sale (versetul 9). Este cu adevărat un psalm de laudă, un „Te Deum,” o „doxologie.” Cunoscut un om care a cântat odată Doxologia cu capul afundat în butoiul gol de taină, în semn de credință în faptul că Dumnezeu va trimite noi provizii de faianță! Dar această atitudine inedită de a cânta o doxologie cu capul - și cu tot trupul tău - în interiorul unui pește mare în mijlocul oceanului, ei bine, asta este absolut fără egal !

Rugăciunea lui Iona prefigurează viitoarea pocăință a lui Israel. Când națiunea îl va recunoaște pe Mesia ca Mântuitor, va fi reasezată la locul de binecuvântare sub conducerea Sa. Menționarea pântecului Șeolului în versetul 2 i-a determinat pe unii să creadă că de fapt Iona ar fi murit în interiorul peștelui, fiind ulterior înviat. Dar cuvântul ebraic Șeol poate însemna mormânt, viața de apoi și alte lucruri. Aici probabil este folosit în sens poetic, cum am spune astăzi că a căzut rău de tot. Deși este foarte puțin probabil ca Iona să fi murit cu adevărat, și apoi să fi fost înviat din morți, Domnul nostru însuși îl citează pe Iona ca simbol al morții, îngropării Sale timp de trei zile și nopți, și apoi a învierii Sale glorioase (Matei 12:40). Apropos, asta demonstrează fără echivoc că pentru Cristos Iona a fost un personaj istoric, ce a trăit în carne și oase, iar nu doar o „parabolă” cum susțin unii predicatori din vremea noastră.

De îndată ce Iona a recunoscut că salvarea este de la Domnul, peștele l-a vărsat pe Iona, depunându-l pe uscat.

A. Amenințarea cu judecata

Domnul i-a dat lui Iona o nouă împuternicire să se ducă la Ninive, („Ninive... era înconjurată de un complex de orașe mai mici și sate; prin urmare, întreaga zonă metropolitană este corect descrisă ca fiind atât de întinsă încât ți-ar fi trebuit trei zile s-o străbați (80-90 km).”) și de data asta el a ascultat de Domnul. După ce a intrat în marea cetate, a vestit că va fi nimicită după patruzeci de zile.

B. Pocăință la nivelul întregii cetăți

Ninivenii, care se închinau la dumnezeul lor cu chip de pește, Dagon, se pare că știau ce i se întâmplase lui Iona. Mai sunt și alți oameni care au supraviețuit experiențe similare în istorie, alegându-se cu o coloratură aparte a pielii, cu pete pe tot corpul, rezultate în urma acțiunii sucurilor gastrice. Și astfel Iona a avut o înfățișare care l-a diferențiat imediat de restul oamenilor. A fost un semn pentru niniveni. Întreaga cetate s-a pocăit și a crezut în Dumnezeu, de la cel mai mare la cel mai mic. A fost vestit un post, pentru oameni și animale, acoperindu-se cu saci, de la rege la vite.

În consecință, Ninive a fost cruțată de nenorocirea ce stătea să se abată asupra sa. Știm însă din istorie că asirienii au revenit la vechile lor obiceiuri rele și după încă 150 de ani de har, capitala lor a fost distrusă.

A. Rugăciunea supărăciosului Iona

Iona era supărat pentru faptul că dușmanul acesta păgân al Israelului fusese cruțat. Cuprins de disperare, el a cerut să i se ia viața, temându-se poate că Asiria ar putea amenința din nou Israelul. Cu cei mai mulți din dușmanii Israelului Dumnezeu S-a purtat aspru și israeliții se așteptau ca inamicii lor să piară, nu să fie salvați. Deși Iona, ca predicator, a înțeles că Dumnezeu este plin de milă și îndurare, el mai știa că țări precum Asiria erau de obicei puse deoparte ca să fie anihilate de Dumnezeu. Ca Dumnezeu să-Și arate îndurarea față de Asiria (unul din cei mai de temut dușmani ai Israelului în economia VT) li s-ar fi părut cu totul greșit celor mai mulți israeliți.

Domnul a muștră conștiința profetului prin următoarea întrebare pătrunzătoare: „Este drept pentru tine să te mânii?”

Drept răspuns, Iona a traversat cetatea Ninive și s-a așezat jos, în partea de răsărit a cetății să vadă ce i se va întâmpla.

D. Lecție practică despre îndurarea suverană a lui Dumnezeu (4:6-11)

Acolo Domnul Dumnezeu a pregătit o plantă mare ca să-l apere pe Iona de bătaia soarelui. (Domnul a pregătit patru lucruri pentru profetul său nesupus: (1) un pește mare (1:17); (2) planta (4:6); (3) un vierme (4:7); și (4) un puternic vânt dinspre răsărit (4:8)). Iona a fost încântat de acest lucru. A doua zi însă Dumnezeu a pregătit un vierme care a făcut planta să se usuce. De asemenea Dumnezeu a pregătit un vânt de răsărit care, împreună cu soarele dogorător, l-a făcut pe profet să leșine și să-și dorească moartea.

Apoi Dumnezeu i-a amintit profetului Său că dacă el a avut milă de plantă, cu cât mai îndreptățit era Domnul să aibă milă de o cetate cu o populație numeroasă, având peste o sută douăzeci de mii doar la categoria copii, ca să nu mai spunem nimic despre numărul mare de vite.

Lecția acestei mici cărți este că Dumnezeu iubește lumea - nu doar pe evrei, ci și pe neevrei!

clickbible.org